

Előfizetési feltételek:

- Egy évre - - - 50 Ké
- Hat hóra - - - 25 Ké
- Három hóra - - - 13 Ké
- Magyarországba - 63 Ké
- Egyéb külföldre - 75 Ké
- Egyes szám ára - 1 Ké

TELEFON 98 TELEFON 98

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
číslo 25448/III. a 1925

Felnevő pectahivatal: LEVICE

HIRDETESEK:

- centiméterenként - fillér.
- Nyilttéri közlemények garmond soronként - fillér.

Gyakori hirdetőik és a veüink összeköttetésben levő hirdetői iradók árendmnyben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A köziratok a szerkesztőséghez küldendők
Kéziratok vissza nem adtnak
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
MINDEN VASÁRNAP REGGEL
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések, előfizetések s a reklám-
cökök a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A hétről.

A város közgyűlésén szinte rendszeressé lettek a panaszok, hogy Léván nem részesítik elsőbbségben a helybeli munkásokat. Hogyha nem a lévaiaknak nyújtunk elsősorban kenyérkereseti lehetőséget, akkor saját nyomorunkat növeljük, ez nyilvánvaló. Emlegetnek a városban lévai cégeket, amelyek nagy előszeretettel alkalmaznak falusi napszamosokat. Ezek a falusiak otthon sietnek megművelni földjeiket, aztán beszaladnak Lévára elkaparintani az itteni napszamosok éhes szája elől a kenyeret. Ma már nemcsak a kereskedők panaszkodnak a szennykonkurrencia miatt, hanem a „prolik” is! Ma már ott tartunk, hogy figyelembe kell venni azt is, hogy mindig az üresebb gyomru embert juttassuk előbb kenyérhez. Hajdan az ál-gazdagok kellemetlenkedtek a társadalomban, ma meg az ál-szegények!

De amellett sem lehet elsiklani szó nélkül, hogy Léván a munkások mesterségesen is csinálnak maguknak konkurenciát. Minden városi közgyűlésen fültanui vagyunk annak, hogy az illetőségi ügyek tárgyalásán minden lévai illetőség után vágyakozó idegennek szinte erőszakkal megakarják adni az illetőséget, akár meg van rá az igénye, akár nincs. Hogyha valamely község valakit leakar rázni a nyakáról, hogy ne kelljen utána kórházi vagy valami más terhet viselni, a jószívű lévai munkás városatyák mindjárt hajlandók lennének neki megszavazni a lévai illetőséget. Nem gondolnak arra, hogy önmaguk alatt vágják a fát. A Lévára betóduló sok falusi egyén, akit idecsalogat a téli inségsegélyezés, már mesterségesen növeli a lévai szegénységet. Az a katasztrófális ebben, hogy a kiosztásra rendelkezésre álló segély évről-évre mindkisebbre zsugorodik, míg ezzel szemben a segélyre szoruló száma mindinkább növekedik. A jólétkü munkás városatyák pedig mindennek ellenére azt hangoztatják: miért nem adják meg nekik az illetőséget, azért mert szegény emberek? Végre is meg kell gátolni valahogy a nem kivánatos vidékiek beözönlését is, éppen a mi munkanélkülieink érdekében. Komáromban a szociáldemokrata városbírói rezsim valószínűleg ezt a gondolatot. Mikor kerül sor rá Léván?

Rátérhetünk a sztrájkra is, ha már a munkanélküliekről van szó. A drágasági hullámnak a következményei több helyütt már sztrájkban mutatkoznak, így Léván is. Több mint tíz napja tart a keramituti munkások sztrájkja. Ugy látszik, hogy nehéz a megegyezés! Ma már az ügy a közmunkaügyi minisztérium előtt van. Az országos hivatal intervenciójára a vállalkozó cég kijelentette, hogy a Szlovenszkóban érvényes kollektív szerződés szerinti kétkoronás órabért fizeti, ezt kalkulálta be a számvetésebe. Hajlandó azonban telemelni az órabért az orsz. hiv. esetleges rendelkezése szerint, de a különböző megterítését kéri. Az orsz. hivatal erre a közmunkaügyi miniszteriumba terjesztette fel az ügyet. A vállalkozó felajánlotta, hogy tolytassák a munkát a miniszterium döntéséig, ezzel szemben kötelezi megát, hogyha a miniszterium esetleg magasabb órabért állapítana mag, a munkások javára eső különbözetet meg fogja téríteni utólag és visszamenőleg. A sztrájkvezetőség ezt az ajánlatot nem fogadta el. Az a kérdés most már, hogy jutunk ki ebből a cirkulus vitózusból? A vállalkozó azt mondja, hogy a kollektív szerződés két korona órabért tüntet fel, ő ezt fizeti, a munkások azt mondják, hogy a kollektív szerződés kötése óta az élelmiszerek árában nagy ugrás történt felfelé. Évek óta vártunk a keramitut építésére, rohamosan közeleg az esős időszak: sajnálattal kérdezhettük egymást, hogy mi lesz az uttal ilyen körülmények között? Tíz

évig folyt a küzdelem, míg odáig fejlődtek a dolgok, hogy az utépítők csakánya belevághatott az utba, épp azért szeretnők, hogyha a megegyezés minél előbb sikerülne.

A világ élelmezési hiányokban szenved. Ezt a megállapítást teszi — mint a Slov. Nár. Noviny írja — Burnet és Aykroydnak a nemzetek szövetsége által kiadott nagy tanulmánya a lakosság élelmezéséről és egészségügyi helyzetéről s ez a megállapítás bizonyára meglepő a mai mezőgazdasági terménytöbbletek idején. A könyv azt bizonyítja, hogy az emberiség igen nagy része hiányos élelmezés miatt szenved s így sokkal több élelmiszert kell természetni, mint eddig. A probléma azonban nem a termelésben van. Ha a földkerekség minden lakosát megfelelően akarnánk ellátni, kevés volna a lakosági élelmezés, Két-séget kizáró módon állapította meg azt is, hogyha a világ minden lakosának csak egy szál inge, egy szál gatyája s egy európai öltönye volna, úgy erre a célra nem volna elég a világ valamennyi textilgyárának terméke. Sajnos, a világ mintegy 2 milliárdnyi lakosából csak mintegy 500 millió esik azon övbe, amely kulturálnak nevezhető. Ha a gazdák a lehető legtöbb gabonát termelnék s a textilgyárak éjjelnappal dolgoznának, akkor is volnának éhes és meztelen emberek s nem szünne meg sem a hiányos élelmezés, sem a meztelenség, mert a probléma az elosztásban van. A genti tudósok megállapítása kétség-telenül nagyon érdekes, de semmi gyakorlati jelentősége nincs.

A szecsei hősök emlékművének leleplezése.

Vasárnap délután leleplezték le Alsószecse községben a község 19 hős halottjának emlékére felállított emlékművet. Az imponáns és lélekbe markoló ünnepségen a magyarság több vezetője is megjelent és az a garavölgyi magyarság ünnepévé magasztosult.

A templom mellett, a ref. lelkeslák kertjében, de egyébként eléggé nyílt helyen és szépen érvényesülő emlékmű körül sorakoztak fel a szecsei hős halottak gyászabornul, könnyezőszemű hozzátartozói és nagy-számú ünnepelő közönség.

A jónévű szecsei daiárda szoltáréneke nyitotta meg az ünnepet, majd Szabó S. Zsigmond bajtai ref. lelkeslák költői szépségű imában zengte el magyar fájdalomát, midőn „pelikán madár módjára hegedő sebeket tépünk”, hogy érzéseiben erősítsük magunkat... Majd Patay Károly, a barsi ref. egyház tb. esperese, az emlékmű bizottság elnöke, nagyhatású beszéd kíséretében átadta az

emlékművet Kálnay András községi bírónak megörézte végett. Patay beszéde alatt leleplezték le a művet, amely fekete gránitobeliszen aranybetűkkel örökíti meg a szecsei hősök neveit. Apa és fia neve is ott díszik. Az obeliszk tövében egy haldokló katona alakja fekszik.

Kálnay Károly bíró, aki maga is hadviselt ember, kegyeletes szavakkal emlékeztet meg hős bajtársairól és átvette a művet a község gondozásába.

Vibor Gábor városi rk. plébános, szent-széki tanácsos mélyhatású beszéde után Bányi Endre, a barsi ág. ev. egyházmegye tb. esperese emelkedett szólásra és beszédeben azt hangoztatta, hogy legyünk mi is olyan kötelességtudók, mint a 19 szecsei hős, még akkor is, hogyha az veszteséget jelent ránk nézve. A szeretetnek kell uralkodnia az emberek között, mert amilyen a mi kis körünk, olyan lesz a világ és hogyha tovább

él a gyűlölet, akkor az emberek újra vonulhatnak a harcterek irányába.

Kucs Gyula szavalt el ezután Boross Bélának „Hősök emléke” c. költeményét, majd mély benyomást váltott ki egy hadiárva ifju, Kemény Sándor szavalt, aki szintén Boross: „Az árva könyve” c. versét adta elő.

Ezután Holota János dr. nemzetgyűlési képviselő ment fel a szónoki emelvényre és mélyhatású beszédben áldozott a hősök emlékének. — Nemcsak az ünneplők jelentek meg — hangoztatta —, hanem a hősök szelme is itt van az emlék körül, a gyászba borult, síró rokonok körében... Nem akarunk háborút, ezt kiáltja ma minden nemzet, de ki tudja mégis, hogy mi vár a világra? Ma csak egy kötelesség van: nem akarni a háborút!

Ezután az emlékmű megkoszorúzása került sorra. Polyák Emma a hősök rokonának komor gyászompajú koszorúját tette le. A SZMKÉ lévai fiókjának díszes koszorúját Schubert Tódor elnök és Koperniczky Kornél titkár, a magyar pártok fehérvölde szalagos koszorúját Majthényi László, a keresztény-socialista párt lévai körzeti szervezőzetének elnöke tette le, végül Patay Károly mondott köszönetet a megjelenteknek és a szecsei dalárda, amely Székely Béla igazgatótanító vezetésével az ünnepség alatt több számmal szerepelt, szép előadásával véget ért az ünnepség.

Utána a községi kulturház nagytermében élénk látogatottságú társasvacora volt, ahol számos beszéd hangzott el. Felszólalt Patay Károly, Antal Gyula, dr. Holota János, Bándy Endre, Boros Béla, Majthényi László, Schubert Tódor, dr. Kersék János, Vibor Gábor, Szabó S Zsigmond és mások. A járási hatóság képviselője, Leskó Ignác is mondott pohárköszöntőt.

Az emlékmű felállítására körül lelkes buzgólkodást fejtettek ki Patay Károly vezetésével Székely Béla, Kálnay Károly bíró, Kemény Lajos kurátor és Polya Ernő.

Nyitraegerszeg.

A lévai Gyöngyösbokrta ünnepvén a dalidás egerszegiek mellő feltűnést keltettek színes viseletükkel. Kitéző vezetőjüköt most az alábbi érdekes leírás kaptak a községről.

A magyar falu szerelése, aki magyar népi értékek után kutat, egykedvűen rója a Nyitratól északra vezető országutat. Hite szerint tiszta szlovák vidéken jár, ahol számára már nem akadhat megfigyelni való. De mégis! Meglepetve áll meg, mert a színes, tarkabarka házikói szlovák falvak után, közvetlenül a nagy történelmi multu Zaborhegy árnyékában muskátilis ablakok intgetnek s az első kérdésre halkszavu, nyitratu magyar paraszt ad választ. Vasárnap van s a mi

utasuk kellemes meglepetéssel tekint széjé'. Az utcák tisztára söpörtek s a házak hófehér falai megnyugtatólag hatnak az országutak nem épen nagy tisztasághoz szokott szemekre. A templom tornya alig nőtte túl a vörösbarna tetűjű házakat, melyek mintha a földhöz, a kenyeret adó, áldott rögözöz hajlanának, minden jónak örök forrásához. Minden idegent meglep ez a kis falu, oly csinos, oly takaros. Kérdő tekintetünkre megfelel a község szélén álló igénytelen táblácska, melyen ez az egyszerű felírás áll: Jagersek — Egerszeg.

Templomba szólít a harangszó, amely szintén szebben szól itt, mint másutt. Megnyílnak a kis kapuk s kíváncsi szemű lányok, csillogó tekintetű, takaros menyecskék igyekeznek a templomba. A formás lábakat varrott sarku csizmák takarják, melyek közé már odavegyült a Ba'ta cipő, selyemharisnya, ami pedig nem nagyon illik a százcancu bandur-szoknyához, melyet majdnem teljesen elfed a himzett erva (kötény), ami fölött szorosan, testhez simulón csillog a gyöngyös ubbony (mellényke), melyből az egész fejső testet el-takaró bécsi, v. kivarrott kendő alig enged láttatni valamit. A menyecskék fejét apró varrású fejkötő takarja, amit elbujtatnak színes seiyemkendők alá, míg a lányok mellett, haját színes seiyemszallagok ékesítik.

A mindinkább mozgalmassabb kép mintha egy háború előtti néprajzi lep képes mellékletből lenne kivágva. Csak a férfiak ládákban fejeitét bőszerű, csizmába gyűrt vászon-nadrágja, ptykés mellénye, „metél”-ingje hiányzik, hogy teljes székede eji hangulatba ringathassa magát az ember.

Teintünk be a barátságos házikók egyikébe. A „pitár”-ajtót átlépve, hatalmas „bolt” tűnik elénk, melynek egyik oldalán nyitott tűzhely áll. (A régi házakban.) Színes, magyaros mintájú, régi tányérok, tálak a falakon, a testet „ogason” pedig „hangos-tár”-ak, (korsók), melyekből az egerszegi szőlőhegy levét szopogatták néhány évtizeddel ezelőtt a boldog öregek, amíg még volt szőlő.

A „belső házban”, (szobában) hazai vászonból szőtt dunnákkal, vankosokkal magára rakott ágyak. Kasznaj, asztal, karos-székek, díszes faragású, lehajtott tálalajú padok egészítik ki a szoba berendezését. A falakon élénk színezetű szentképek, néhol még üvegre mázolt képek s néhány szobor (régí faszobor) teszik teljessé a képet.

A tulipános ládák a kamrákban húzódnak meg nagy szerényen, pedig tartalmuknál fogva megérdemelnék, hogy a belső ház legelőkelőbb helyén lennének. Nyissunk ki egy ilyen ládat s irigységet keltő meglepetés, őszinte csodálattal vez rajtuk erőf. Eymásután kerülnek elő a „kincsek”, amiket emberöltők óta őriznek féltő gonddal s amelyek nagy ritkán, szellőztetés, vagy nagy családi ünnep alkalmával kerülnek csak napfényre.

Gyönyörű kézimunkák, (anyaguk hazai vászon), melyekre pajzán kedvű, nótásajku lányok, villogó tekintetű, mosolygós arcu menyecskék, fehércarcu nénikék himezték szí-vük, lelkük (antézia-virágit). A formákat a nyíló rózsától, a kert úde virágaitól vették, a színeket a tarka réta s az ég kékje sugalta nekik. Díszes ágylepedők, — melyeknek elkészítése egy évig is megtrt, — takarók, hínzett uju, metéléses férfingek, ráfogók, (hosszu, fehér lepedők), fejkendők, kötények, fejkötők, váll- és fejkendők kerülnek elő. Nőtőn-nő csodálkozásunk. A fejlett izslérlő tanuskodó, remekbe készült kézimunkák mind-egyike muzeumba illő darab. A himezések nevei: mesterke, metéitke, görbéske, simkő-körtifa, riskócszej, futkoska, lakatos, egész simkő, féltűrű, egész sűrű — s még legalább száz elnevezés tanuskodik a helyi népi kézimunka csodás gazdagságáról.

Selyem, bársony, csipkés, piros, delén, publiin-szoknyákat rejteget egy másik láda, amelyből ubbonyok (pecsétes, nagy- és kis-pecsétű, selyem, siktalpu, stb.) magyarkák, kacák, menték, gyöngyöspárták, ezüstös-kuja főkötők sokasága is kikivánczok az érdeklődő szemek elé Vert csipkék csoda-szép mintákkal, melyeket még nem vettek használatba s amik talán sohasem kerülnek elő a vén ládákából.

Következnek a férfiak még megtakart ruhadarabjai: vászon és betyárgatyák, ptykés mellények, ködmenszűr, bohalszűr' zsinóros nadrágok, német-ingek, melyek egyikéből-másikából már csak itt-ott, mutatóba akad egy-két darab.

Rámás, kivarrott sarku, (orru) fekete csizmák lógnak a falakon. A piros, sárgával himzett, valamint a sárga, szárán piros csiku csizmák már teljesen eltűntek.

A mesék világába illő kincseket meghatódott szemekkel vizsgálgatjuk s elgondolkozunk régi időkről. Hol vannak azok, akik a Nyitra, (az „ér”), kanyargós partján, odvas, vén fűzfák alatt szőtték, terveztek, varrták, himezték a szebbnél-szebb kézimunkákat? (Szép öreg asszonyok, kacagó menyecskék, nevető szemű lányok!) Mennyi vágódás, öröm, könny, keserűség, bánat fűződik eme muzeumi értékű holmikhoz!

Egy nemrég látott kép tolu szemeim elé: Temeités van a fauban. Öregbíró tetmetnek, régi idők itt fejeitett. mokányarcu magyarájt. Lenvászon-szemtedő vert csipkéje kinyulik az egyszerű koporsóból. Ezenem a legalább száz éve készült, remekbe készített rózsás, palackás csipkék. Ki szőhette s milyen alkalomra? Egy régi menyegzőn tán ott diszlett a menyasszony-ágyon. Fialat pár kis szőlőtjétt abba takarva vitték keresztelőre. A husvét szentelt kalács is ott inalhatta magát egy-néhány husvétkor az ünnepi asztalra terített lepedőn. — Most eltűnik, hogy lágy simogassa az anyaföldbe tétő, meg-csendesedett öreg magyar kihült tetemet.

Mire táncolunk évezredek óta?

Tánc s muzsika! Olyan régi, mint az ember, olyan ősi, mint az öröm.

Az öröm szülhette az első táncmozdulatokat, az első melódia, amikor felcsendült a haligató erdő mélyén Pán hétágu sipján, örömmel dalolt a kis faunoknak és nimfáknak, akik vigyan ugrándoztak jókedvű istenük körül.

Pán sipja megmozgatta az erdő istenit és istenek, halandók táncoltak a sip trilláira.

A görög világ aulos-sza ez a sip. A hazatérő hős ünnepésekor a vigjátéki kórus szatirjai és nimfái, a vig lakomák rabszolgáilányai az aulos melódiáira lejtették táncukat.

Nem változott a rómaiaknál sem a tánczene, az aulos csak új nevet kapott, a tibia is sip volt, csak már nem Pán egyszerű faszerszáma, hanem érhangszer, bár a görögök kísérletnek vették a chitarát, mely egy huron pengette, monoton hangon kísérté a sipot.

A hária és a lant elcsözr a római isten-tiszteleteken tűnt fel, de hamar átvették profán muzsikának is. A szép keleti táncosnók

már hária- és lantkísérettel éneklék a szerelem dalait, táncmozdulatok közben.

A középkor vallásos, szigorú szelleme nem kedvezett a táncmuzsikának. A szerelmes troubadour lantjával járta az országot, de csak énekel.

Ha mégis táncolnak, sipokra járja az egyszerű nép. A középkor derekán új hangszer vonul be a durvább mulatságokhoz, kocsmái hangszer: a francia cornemuse, a német Dudelaseck, magyarul: a dúda.

A reneszánsz előtti időkben, mikor az aszkéta világfelfogás enged szigorúságából, újból megindul a táncolás, de csak népies mulatság, hisz a dúda mást nem is vonzhatott maga után.

A reneszánsz vidám és felszabadult világa már a szalonzőme ösét állítja össze. A gazdag városok főmódu és jókedvű polgárai népszerűsítik a táncot, amely bevonul az előkelők palotáiba is. Zenekarról még szó sincs. Magyarországon pár szál cigány mellett mulat a legnagyobb ur is, a külföldön oboa, fíre, cornemuse (néha dob is) mellett táncolnak.

A XVII. században hajósok hozzák a

pengető hangszerek divatját, amely nem is annyira a táncmuzsikanál, hanem a szinpadí zenénél kap szerepet.

1600-tól kezdve már van szinpadí zene, lant, csemballó, kevés fuvós hangjaira lejt a balett első próbálkozása.

A romantikus pásztorjátékok jobban szeretik a pengető hangszereket, ezt veszik át a Lajosok korának mulatozásai is.

A XVIII. század közepén végre megjelenik a hegedű és ezzel a mai tánczene és zenekar veszi primitív kezdetét. Új hangszer a gitár is, de csak az eőkelők mulatságán szerepel, a XIX. században került a polgári zenekarokba.

A XVIII. században már többet táncolnak, bár a táncolást társadalmi szükségességé a XIX. század emeli.

Nyilvános helyen a XVIII. században még csak a nép táncolt, még mindig a fuvós hangszereket szeretik a legjobban. Az előkelő szalonzókban még csak itt-ott tipognak a csemballó spinett hangjaira.

A XVIII. század vége meghozza a nagy zenekarokat a színházi tánchoz és az udvari ünnepélyeknél. Ebben a zenekarban már

Nagy bátortalanul vetődik fel bennem a kérdés: Száz év múlva lesz-e még mit megcsodálni? Erre feleljetek egerszegi magyar testvéreim!

Nyitraegerszeg, 1935. szeptemberében.

LEN CZ GYÖRGY

KÜLÖNFÉLÉK

TÁRSADALMI NAPTÁR

- Szept. 28. A Keresztény Munkás Egyesület szüreti multsága.
- Okt. 5. Dalárda szüreti multsága a Kath. Körben.
- Okt. 20. A Lévai Kaszinó 75. éves jubiláris ünnepélye dr. Jankovics Marcell, Kálx Jenő és Mécs László közreműködésével.
- Nov. 10. A Szlovenszkói Magyar Kultur Egyesület lévai fiókjának Rákóczi-emléknapja.

— **Egyházi kinevezés.** Az egyházi főhatóság Rónay János kálnai plebánost tanügyi esereségre nevezte ki. Az eseres estűrtőkön tette le a hivatai esküt.

— **Egyesületek figyelmébe.** Az idény megnyitásával kérijk az egyesületeket, hogy rendezéseiket legelőbb négy héttel előbb „Társadalmi naplár” rovatunk részére bejelenteni sziveskedjenek, hogy az egyesületek innen tájékozást nyerjenek a különböző rendezésekről s azokat olyan módon osszák be, hogy torlóadások ne alljanak elő.

— **Szűreti multság.** A Lévai Keresztény Munkás Egyesület f. hó 28-án, szombaton este rendezi szokásos rekrutabucuzató szűreti multságát. Szinra kerül K. Pap: Bandi gulyás című, 3 falvonasos énekes népszínű. Beléptidj 5 K. Gyümölcsadományokat szeretettel kér a Rendezőség.

— **Felhívás a munkaadókhoz.** Mind a magyar iparos- és kereskedelmi tanonciskolába, mind a szlovák tanonciskolába a beiratásra kitűzött határidő már régt lejárt, de sok főnök még mindig nem írta be tanulóját. Mégegyszer figyelmeztetik arra a munkaadókat, hogy büntetés terhe alatt pótolják a multságát.

A helybeli Živena szlovák nőegyesület vigalmi bizottsága f. hó 28-án, Szt. Vencel ünnepe alkalmával a Dank-féle étteremben vidám szűreti estélyt rendez.

— **Gyümölcskertészek figyelmébe.** F. hó 28-án, jövő vasárnap délelőtt 11 órakor a Kath. Körben lesz megtartva a Gyümölcskertészi egyesület alakuló gyűlése, amelyre a gyümölcsfábaratok tiszteivel meghívotnak. Rendezőség.

fontos a hegedű, de még mindig a fuvós hangszerek vezetnek.

A XIX. században veszi át a vezető uralmat a hegedű a zenekarokban, a spinét az otthonokban, amely már csak külső formában különbözik a kalapácsos zongorától. Offenbach balettjeit már rendes nagy zenekarokkal táncolják és a biedermeier összejöveteleken hegedű hangjai mellett is lejtik a menüettet. Páris és Bécs hozza divatba a speciális tánczenekart, a kis zenekart szeretik. A párisi specialitást a szalónzenekar tagjai: zongora, harmonium, dob, 1—2 hegedű.

Bécsben a harmónika, gitár, hegedű megalkotja a schrammel zenét, amely nagy népszerűséggel elterjedt az ország határán túl is.

Fénykorát éli a cigány, de az előkelők, akik külföldön jártak, a párisi szalónzenekart akarják divatba hozni, nem sok sikerrel.

A szalónzene, a schrammel, a cigány uralja közel egy évszázadig a táncparkettet, amíg bevonul a jazz izgató, ritmikus muzsi-

— **Meghalt Kántor István** valk-házi nyug. igazgatótanító és kántor (1864†1935). Egy értékes tanítóélet, Léva városának egykori szűlője, régi nevén Krausz István, dőlt ki f. hó 11-én 71 éves korában Érsekujárótt az élők sorából, aki kiegészítő volt annak a kised csoportnak, amely tavaly Léván tartotta iskolatársi találkozóknak 50. évfordulóját. Hogy tanítói érdemeiben mily gazdag volt pályafutása, azt csak azok tudják, akik a mai kor zűrzaváros világában is higgadt vizsgálódással vissza tudnak tekinteni a mult idők küzdelmeibe, amelyeket egy a tanügyi, mint társadalmi téren, a nép szellemi fejlődése, anyagi boldogulása érdekében, nemkülönbön a tanítóság jobb sorsának harcát vívták meg. Ily hőse volt Kántor István is a régi időknek, aki Érsekujárótt már nyolc év óta visszavonulva a világot zűzajtó, nyugalomban, elrejtőzve éldegelt. A sokak által nem ismert, vagy feledésbe ment érdemei mellett tanítói és nevelői értékének színvonalát mi sem igazolhatta volna jobban a mai világ előtt, mint mélyseges hite, vallásossága, szigorú erkölcsisége, emberszeretete, amely nélkül a tanító, ha még oly ékiesen szóló, ha még oly hírneves pedagógus, tankönyví, vagy neves cikkíró legyen, szava csak pengő ciambulomzó, amelyet meg-meghallgatnak a gyermekek, mások is, de szólasza nyomot nem hágy az emberi lélekben és szivekben. Kántor nem ezek közé tartozott, hanem azon csoportból való volt, amelynek minden szava, mint a jó földbe vetett mag, gazdag gyümölcsöket termelt. Miltán siratta öt papja is, Földváry Geyza mányai eseresplebános, aki nagy papiségedéllet tetteme el egykori, hitéhez, iskolájához, hiveihez hű tanítóját, egyben lerótta iránta érzett szeretetét, hiveinek haláját, nagyrabcsülését, meleg, megható bucsuzó szavaiban. Temetésén imponzáns mértékben nyilvánult meg a részvétel. Ezyik iskolatárs, Stampay János földin, nyugalmazott köbökuti ig. tanító, aki mint iskolatársától a gyszázéval szivbemarkoló beszédében bucsuzott el. Hivatóságának tényét eklatánsan fejezte ki azzal, amidőn rámutatott arra, hogy az ő pályafutásuk visszanyulik abba a nehéz időbe, amidőn a tanítói pálya nem volt oly keresett, mint ma, inkább az idealisták pályája volt. Kántor István szoros kapcsolatban élt a háboru előtt szűlvárosával, Lévával, lapunkon keresztül, amelyben sűrűn jelentek meg cikkei, értékes gondolatainak kifejezői.

— **A lévai iskolák beiratási statisztikája.** A folyó tanévben a különböző lévai tanintézetekben összesen 2835 növendéket vettek fel. Ez a szám az egyes iskolák között így oszlik meg. A legtöbb növendéke van az állami polgári iskolának, melybe 788 diák jár. Ebből fiúvendék 437, leány 351, lévai származású 512, vidéki 276, magyar 348, cseh-szlovák 422, zsidó 14, német

kája. Pán sipjától a jazzig a melódia jellemző a táncmuzsikára.

A jazzt a XIX. század vége teremette meg, de Európába csak a XX. század második évtizedében lett népszerű. Amerikai import, Amerika a négerektől tanulta, akik felszabadulásuk után átvitték az európai muzsikát, de a maguk ritmusához formálták és megszületett a jazz, ami négernek európai hangzású, az európainak négeres. Amerikának tökéletesen jó, eivgre sem európaiak, sem négeres.

A szakszofón, a jazz kedvenc hangszere még a XIX. század találmánya. 1849-ben a klarinét ősből alkotta meg belga feltalálója.

Ahogy a tánczene fejlődött, úgy alakultak a táncok is. Ha a tánczene fejlődését nézzük, láthatjuk, hogy hiven visszatükrözi a maga korának lelkét és temperamentumát.

Pán sipjától a jazzig a muzsika, a tánc, az erkölcs, a táncolóik változtak, de egy végigvonul: az öröm és a szerelem, amely a muzsikával, a táncal annyira összeforrt.

2, más nemzetiségű 2. A polgári iskola után a leglátogatottabb a reformreal gimnáziumból az idei tanévvel a szűlők kívánságára realgimnáziummá átszervezett tanintézet 460 növendékkal. Majd a szlovák népiskola következik a sorrendben 439 növendékkal. Az irtalmas növérek zárdai magyar leány elemi iskolájába 287 növendék iratkozott, a román. kat. magyar fiú elemi népiskolába 254 diák jár. A zsidó elemi népiskolának 129 növendéke van. Az állami tanítóképző intézetnek 199. Ezután az irtalmas növérek magyar-nyelvű leánypolgárisa következik 109 növendékkal, míg a református elemi népiskolának 108 diákja van. Legkisebb létszámmal bir a tanítóképzővel kapcsolatos gyakorló elemi iskola, amelybe 62 növendék jár. Az elmúlt tanévben 2787 növendék járt a lévai iskolákba, így a növekedés 48. Ezen kívül az irtalmas növérek óvodájába 142, a ref. egyház óvodájába 31 gyermek iratkozott.

— **Tanügyi hír.** Erdős László, Erdős Ignác lévai izr. népiskolai igazgató fiát a referátus az eperjesi áll. polgári iskolához tanítótá kinevezte.

— **Eljegyzés.** Kriek Marcsika tanítónőt eljegyezte Grausz Géza igazgató tanító Garamkelecsényben. (M. k. é. h.)

— **Eljegyzés.** Zahorák Jucikát, Léva, eljegyezte Andrez Vilmos tanító helyben.

— **Az önálló iparosok nyugdíjbiztosítása.** A mult hét folyamán egy rövid értesítés látott több lapban napvilágot, melyben az oivasók figyelmét arra hívták föl, hogy az egyes járási hivatalok segélyben részesítik azokat a rászoruló elaggott és munkakeptelen iparosokat, akik legalább 25 éven át önálló ipart űztek. Szomorú tükre ez a kis felhívás mégszomorubb napjainknak. El kell ismernünk, hogy az egyes járási hivatalok intézkedése, a filléres segély meghaladja a legmesszebbmenő támogatási lehetőségeket, de elszorul a szivünk, ha arra gondolunk, hogy esetleg 40—50 éves kitartó munka gyümölcse ez a kolduskenyér. Ma már a betegsegélyzőr, a magánalkalmazottak pénztára, a különböző nyugdíjalapok ugy-ahogy megvédik a munkásokat, csak a szegény önálló ipartűzők nem részesülnek aggkorukra semmi támogatásban. Az iparosokat a nehéz körülmények között is előretörő gyáripár majdnem teljesen tönkretette. Alig tudnak annyit megkeresni, hogy a minimális életstandardra lefokozott napi kiadásait, — amelyeket jobban redukálni már igazán nem lehet, — fedezni tudják. Arról még a legjobban kerelő iparos sem mer álmodozni, hogy öreg napjaira csak legalább valami kevés pánzt is félre tudjon tenni, sőt ahhoz is már régóta kénytelen hozzányulni, amit a régi, gazdagabb napok alatt összekuporgatott. Így, az iparos amikor megöregszik és munkakeptelen lesz, semmi támogatás nem áll mögötte és még szerencsésnek mondható, ha nincs annyi adóssága, hogy a hitelezők kiforgassák utolsó mentevárából, kis házcsekájából, ha ugyan addig — agyongerhelve is — de meg tudta őrizni magának. Valahogyan segiteniök kellene ezen az illetékeseknek. Valami nyugdíjalapot, agkori segélyt kellene megszervezniök, amely megvédené a magáramatólag agg, minden más kereseti lehetőségűt eleső iparosokat.

— **A Lévai Dalárda** ezuton is értesíti működő tagjait, hogy az esti gyakorló órákat a következő beosztással tartja meg. Egyesek minden este nyolc órakor, a férfiak minden pénteken este fél 9 órakor. Felhívjuk működő tagjainkat, hogy a gyakorló órákon pontosan jelenjenek meg. Az első óra folyó hó 24-én lesz. Vezetőség.

— **Léva—maróti autóbusszjárat.** Egyidőben már őzemberben volt a Léva—aranyosmaróti autóbusszjárat, de ugylátászik, hogy nem volt érdemes azt fenntartani. Most Paulik Pál, a Léva—fegyverneki autóbusszjárat tulajdonosa, tervezti működési körét a Léva—aranyosmaróti vonásra is kiterjeszteni. Léva város közgyűlése Paulik kérelmére a járatot kedvezően véleményezte, ezután a felsőbbhatósági engedélyt kell megkapnia, hogy a járatot megindíthassa.

— **Léva város magyar közkönyvtár tanácsába** a szociáldemokrata párt a Léváról elköltözött dr. Pollák Emil helyébe tagnak Simai Miklóst delegálta.

— **Ismét a hónap elején fogják az állami alkalmazottak megkapni a fizetésüket.** Már régóta követelik az állami alkalmazottak, hogy állítsák vissza a régi fizetési rendszert és a havi fizetéseket ne a hónap közepén, hanem a hó első napjaiban folyósítsák. Elhatározás tényezőzők most ígéretet tettek az állami hivatalnokok ügyeit intéző tizenkettes bizottságnak, hogy a legközelebbi idő alatt visszatérnek a régi rendszerhez és a fizetéseket minden hó első napjaiban fogják folyósítani. A kiutalás azonban nem a hónap elején, hanem negyediken, — tehát az állami nyugdíjasokkal fog megtörténni.

— **A garamvölgyi nótapályázat.** A Lévai Újság által kiírt garamvölgyi nótapályázatnak szép sikere volt. F. hó 14-én este a Kaszinóban a rendezőség az alkalommal hangversenyt rendezett, amelyen bemutatásra került 16 díjnyertes dal. A megjelent díszes közönség meleg szeretettel fogadott minden egyes számot. Az egyes dalokat városunk énekesi interpretálták cigányzene kíséret mellett. Különösen Lányi Baba zeneakadémiai növendék művészi előadása keltett ósthatlan elismerést. Ura szép csengőst kellemes hangjának. Sok, igaz érzéseket tud énekeibe belevinni. De a többi szereplő énekesek is kitűntettek maquak. Ghimesy Bócsi, Taby Sári, Kovács Lajos, Turpinszky József és Zórad Aladár egyforma részesei a hangverseny elismerésre méltó szép sikerének. Örömmel állapítottuk meg azt, hogy a lévai énekesekben szív és lelkesedés van. Természetesen a siker elsősorban mégis csak a kitűnő magyar nóták szerzőinek köszörhető. A bíráló bizottság, Kleiszner Pál, dr. Adorján Hugó, dr. Csizte Károly, Szilassy Aladár és Bartha Mór, a sok pályamunka közül 16 ot talált érdemesnek arra, hogy a hangversenyen bemutatassák. A hangverseny után a zűri kihirdette a közönség lelkes üzenése között, hogy az első díjat Tóth István ny. kántortanító nyerte el Szomoruan szó a sipom c. dalával, a másodikikat Hajdú Tombor Sári (Nagybiccse) Valamikor imádkoztam, a harmadikat Dalos Miklós Kis lábodon szép selemet harisnya c. nótájának írté oda. Ezeket kivül díjat nyertek és dícséretben részesültek: Patossy Elek, Korontay Sándor, Bernát Zoltán dalai is. A nótázóvegek írói közül az első helyen Agárdy Zsigmond Tova űzik a viharok a felleget című versével dícséretet nyert. Megdícsérték még Csontos Vilmos, Bojsza Imre verseit is. A nótapályázat és a hangverseny rendezősége kitűnően teljesítette feladatát, mert kedves és értékes estét szerzett a lévai nótaközelőknek. Megállapítjuk, hogy a sok dal között több értékeset is hallottunk. A hangverseny után társasvacsora volt.

— **Viktor János, a keresztény világszövetség budapesti titkára** f. hó 18-án és 19-én a lévai ref. egyház tanácstermében nagy és széles érdeklődést keltő előadásokat tartott a keresztény világszövetség céljairól és feladatairól és a vasárnapi iskola nagy jelentőségéről. Az előadó tartalmában és gondolatokban gazdag előadása mindkét nap még is maradandó benyomást keltett a nagyszámú hallgatóságban.

— **Ha kellemes estét akar eltölteni, akkor látogassa meg a Lévai Dalárda által a Kath. körben okt. 5-én, szombaton este rendezendő iudertályos zűreti mulatságot, mely után már is nagy az érdeklődés.** Jelen lesznek: Göre Gábor, Durbints sógor, Kátsa cigány is. Rendezőség.

— **Meddig bírják a koplalást az élőlények?** A táplálék teljes hiányát, belevértve a vizet is, az egyes élőlények átlagosan véve így bírják: a madár 9 napig, az ember 12 napig, a kutya 20 napig, a béka 360 napig, a teknősbéka 500 napig, a kigyó 800 napig, a hal 1000 napig, a rovar 1200 napig. Ettől eltérő kiveteles esetek vannak természetesen. Így egy gyilkosság miatt halálraítélt Viterbi nevű ügyvéd, hogy a kivégzését meneküljön, halálra éhezette magát, vizet sem ivott s 17 napig élt. Általában minden élőlény elpusztul, ha éhez és közben testsúlyának valamivel több mint felét elvesztette. De itt is van kivétel, mert egy két és félévig kopláló óriásigóy 75 kilórol 25 kilóra fogyott le s mégis életben maradt.

— **Meggondolatlanúság, mely a köztársaságnak sok tízezerélliójába került cím alatt ítéli el a cseh iparospárti Nový Věžernik a trafikáruk megdrágítását.** A pénzügyminiszter ut gynevezett pénzügyi terve keretében történt a drágítás abban a reményben, hogy a dohánymonopólium majd többet fog hozni. Csalódott. Mert a dohányosok olcsóbb minőségekre szoktak s az eredmény pont az ellenkező: a monopólium veszteségei sok tízezeréllió tesznek ki. Ezenkívül igen sok ember lemondott: a dohányzás gyönyöréről.

— **Hozzászólás a „Vagyonbiztonságunk” című vezérolkhehez.** Az alábbi sorokat kaptuk: Milyen tisztelt Szerkesztő ur! A Bars multheti számában vezető helyen foglalkozik a lévai gazdaközönség súlyos problémájával, a határban egyre jobban fokozódó nagyarányú lopásokkal. Csak hogy én azt hiszem, hogy a szerkesztőség nincsen kellőképpen informálva erről a súlyos helyzetről. Ugyanis cikkében a kalászszedés betiltását nem helyesli, mert bizonyára nem tudja azt, hogy éppen a kalászszedés, benczés címén, annyi lopás történik, hogy azt ellenőrizni nem lehet, mert a kalászszedés mellett lenyirkálják, kicsépelik a felkereszteket, letörlik a zsákba a puha kukoricát s egyéb mezőgazdasági terményeket lopják. És ha vizik a zsákban s kérdőre vonják őket, azt mondják kalászt szedttünk, bencztünk. Valamikor más emberek voltak. A bajon csak úgy lehet segíteni, ha a kalászszedést is megszűntetjük. Bizony sok esetben olyan szegény özvegyasszony kukoricáját, krumpliját is elviszik akinek 400 □ öl földje van betiltatva kukoricával, bekapálta, bedolgozta és most sírva panaszkodik, hogy több mint a felét ellopták. A bajon gyökeresen csak úgy lehet segíteni, ha a gazdák beadványát, amelyet a lévai képviselőtestület is magáéva tett, teljes egészében, az illetékes hatóságok is támogatják. Tisztelettel: Váci István.

— **Szűntessék meg az ujkori rabzolgaságot!** A kartel lényegét nem kell olvasóinknak magyarázunk, működésük hatásait érzik a kartelben tömörült üzemek alkalmazottai, közvetve a fogyasztók, akik az árdrágításra és drágaságra panaszkodnak, anélkül, hogy azok okát ismernek. Beavatkozásukkal megzavarják a gazdasági élet menetét, károsan befolyásolják nemcsak a termelést, hanem az árak alakulását is, a béreket és az ipari termékek elosztását. Káros befolyásuk olyan, mint a maró foyadé, mely a termelés szabályos menetét összemarja s abból a gazdasági élet egyik eszköze helyett haszon és nyereségbiztosító intézményt csinál. Ezzel az intézménnyel oly berendezkedést honosítottak meg, amely meg volt már a középkorban is, ma azonban sokkal rafináltabb és terjedelmesebb, mint a feudalizmus korában. Minden urnak megvoltak a saját alattvalói, akik kötelesek voltak átvenni az általa termelt javakat, a

sőrözőiben készített sört inni s az erdejében termelt fát égetni. Vagy valami ahhoz hasonló, ami Ruszinszkón még nemrégben meg volt: minden gazdának meg volt a maga zsidója s minden zsidónak megvoltak a gazdája. A kartelizált üzemek megosztottnak a termelésen és megosztják egymásközött a fogyasztókat. És emellett maguk szabják meg az árakat. A fogyasztó és a munkás a kartellel szemben tehetetlen. Akárcsak a rabzolgaság idején. Ez a mai nyomorunk okainak egyike. A két év előtt hozott karteltörvénynek a kartelek mindenhatóságát kellett volna letörnie. Ma, a törvény két éves hatálya idején, jelentősebben rosszabb viszonyok között ismerjük fel, hogy a törvény csalódást hozott, részben sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket s ezért novellizálni kell. A törvényben veszedelmes lyuk van, amelyen elpárolog a legjobb elhatározás is és amelyen itt beható a legrosszabb gonoszság. A karteltörvényvel létesített szervek, az ugynevezett kartelbizottságok sok hibában szenvednek, melyek miatt részben tehetetlenek, részben nem elég célirányosak. Nem elégedhetünk meg a kartelszerződések regisztrálásával, hanem követelni kell, hogy a kartelbizottságokban az alkalmazottak és a fogyasztók is megfelelő képviseletet kapjanak. A kartelbizottságok hatásköre kiterjesztendő és tárgyalásainak nyilvánosságát biztosítandó. A kartelek a gazdasági élet veszélyes elemei. Ha pillanatnyilag nem szűntethető meg, úgy a belőlük fakadó veszélyeket minimumra kell szűkíteni. A kartelek rabzolgaságát jelentenek modern formában.

— **Nálunk kevesebb a gyerek, mint Franciaországban** cím alatt ismereti a néppárti LID. LISTY a „Nové Čechy” című folyóiratban a cseh népszámlálási irott cikket. Az 1934. évi születésszám, házasságkötések és halálozások statisztikája megfontolásra érdemes adatokat tartalmaz. Régebben a házasságkötések száma elég nagy volt, ha a házasságok gyermektelenei is maradtak. 1930-ban még 137 ezer házasságkötés volt, tavaly 118 300. Az államfordulatkor, amikor a férfiak a háborúból hazajöttek, különösen sok házasságot kötöttek, majd a deflációs évek gazdasági nehézségei miatt megint csökkent a házasságok száma s 1924-ban volt a legalacsonyabb. Ujabb emelkedés után most rohamos visszaesés tapasztalható. — 1921-ben a születések száma csaknem 400 ezer volt, tíz év előtt 356 ezer, tavaly már csak 280 ezer. Tavaly a természetes szaporulat csak 5.4 százalék volt. Az egész állam átlaga ez természetesen s itt a ruszinszkói szaporaság elrejtja a nyugati országérek hanyatlását. Csehországban a viszonyok már súlyosabbak, mint Franciaországban, amely a népegségi szaporulat kérdéseiben szintén nem egységes. Csehország nagyobb városiban a halálozások száma már nagyobb, mint a születéseké. Egész Csehországban, melynek lakossága csaknem 7.5 milliót tesz ki, tavaly 15.900 gyermek született s Ruszinszkóban, melynek alig tízedannyi lakosa van, a születések száma meghaladja a 13 ezret.

— **700 milliárd aranykoronába** került a világháború. Az angol vezérkar volt főnöke, Robertson maraall érdekes statisztikát állított össze hivatalos adatok alapján arról, hogy mennyibe került a világháború. A statisztikai adatai szerint a világháború költségei 700 milliárd aranykoronát emésztettek fel. A lengbergi csata a legolcsóbb ütközetek egyike volt, mert mindössze csak 61.7 millió aranykoronába került. Az amiens csata közel 2.3 milliárd aranykoronát emésztett fel, a marnei csata közel 1 milliárdot. Az alig egy napig tartó ütközetek 200—300 millió aranykoronába kerültek.

HARMINC ÉV.

Harminc év mult el eddig felettem
Siváran, egység hozott fényt, tavaszt
Harminc nyár szórta redm sugarát
Harminc év álma mind álom maradt . . .

Egymás után ha jött a fakadés
Éltem tavasza mindég újra ell
Virág is jutott néha belőle
S az enyhe szellő nekem is mesélt . . .

De abba hagyta. Nekem csak való
Jutott mindédig — mosoly is kevés
Tavaszból ősz lett s azután megint
Ajkamra fagyott virág — nevetés . . .

Ki tudja mikor nyíl tavasz nekem
Vidám és boldog — sohasem tudom,
Eltul felettem újabb harminc év
S addig a sorssal már megalkuszom . . .

Nem veszem észre mikor van tavasz
Mikor van meleg napütéses nyár,
Az évek mulnak s én megöregszem,
Harminc év mult el, harminc év — sivár . . .

VERESS VILMOS

— **A törvény nemismerése nem ment főcím s „Talan törvénygyűjtémenyel rakjuk ki lakáunk falait? — A polgári jogok és köteleességek nehéz studiumáért diploma jár. — Alapítók szubvenciókat, hogy minden polgár ismerhesse a jogot” alcímek alatt az Expreszket írja: A törvények nem ismerése nem ment — hideg mondat, beszédes, parancsoló, igényes. Ha a tanító ur az iskolában felszólítja a diákokat s még nem magyarul az anyagot kérdez tőle, a diák egyszerűen azt mondja: tanító ur, ezt még nem tanultuk. És most gondoljunk csak a jogászok tanulmányainak, befizetésének kemény éveire, amíg elérik az akadémiai titult. Mindnyájan tiszteljük őket, hiszen a szavakon való nyargalásukat, gondolataik rugalmasságát a paragrafusok utvesztőjében számtalanszor keltette azt a benyomást, hogy nem maradunk segítség nélkül, amikor sorunk a legrosszabb lesz. Lényegileg azonban mindnyájan egészséges eszünk szerint ítélünk, mely vezetők a paragrafusok áradatában s azt hisszük, hogy helyesen cselekedtünk. De vannak törvények és előírások, melyekben nem ismerjük ki magukat s melyek nem ismerése kárunkra van. Az adóelőírások. Így például a 3. § szerint jövedelemadó alá nem esik a 7000 K-nál kisebb fizetés. De a paragrafus megállapítja, hogy 0 K-tól 6000 K-ig az adótétel 1 százaléka, 6001 K-tól 8000 K-ig 2 százaléka. Szegény adóalany, kinek nincs ideje arra, hogy százipos törvényt tanulmányozzon, nem tudja, hogy a 3. § szerint újból kell kérnie, hogy 7000 K-nál kisebb fizetése ne legyen megadóztatva. A 60–140 K-t kitevő adófizetési meghajások szerinti összeges manapság az adóalany számára már igen jelentős pénzek. A 32. § (5) az adóbevallás kivül ugyancsak külvön kérvényt tételzen föl, ha a nőtlen, gyermektelen adóalany reautalt testvért tart el, s azt igényli, hogy a 15. szerint ne emeltesék adója, még ha ezt a körülményt a bevallásban a lehető legpontosabban írta körül. Az illetékes paragrafusokra való kifejezett kérvénybeli hivatkozás nélkül az adóigazgatások a legmasabb mérték szerint velük ki az adót. És így folytathatnák a dolgot a végtelenségig, mert már maguk a jogászok sem képesek magukat a törvényekben kiismereni. Ha a dolog ismerete elkerül a jogász figyelmét, abból semmi baj nincs, mert a kárt a kliens fizeti meg. De, hogy érzi magát az a polgár, aki a sokévas tanulmányokkal rendelkező jogásban sem bízhat? No ja, a törvény nemismerése nem ment.**

— **Növekedik az öngyilkosok száma Csehszlovákiában.** Az állami statisztikai hivatal kimutatása szerint Csehszlovákiában és Szlovénkán az öngyilkosok száma állandóan emelkedik. 1934-ben a köztársaságban 4596 öngyilkosság történt az 1933 évi 4562-vel szemben. Ruszinszókban van a legkevesebb öngyilkos (Ruszinok eset. 1934-ben 75, 1933-ban pedig 88).

— **Rossz vért szülő statisztika.** — 120.000 cseh Szlovénkán — cím alatt írja a Deutsche Nachrichtendienst: A cseh-szlovák belpolitikai kényes problémájával, nevezetesen a Szlovénkán élő csehek számával foglalkozik dr. Boháč magántanár a „Stat Obzor” című folyóiratban. Megtudjuk a cikkből, ez hogy 1910. évi népszámláláskor Szlovénkán 7947 cseh volt, kiknek száma az 1921. évi népszámláláskor 71.733-ra emelkedett s 1930-ban már 120.976 cseh volt Szlovénkán. E számokból 1921-ben a katonai személy 18.864, 1930-ban pedig 20.652 volt, vagyis a polgári hivatású csehek száma 53.869, illetve 100.274 volt. A két népszámlálás közötti időben ez 88 százalékos szaporulatnak felel meg, mi a lakosság számának csaknem megkétszereződése. Ez a szaporulat azzal magyarázható, hogy az államfordulatkor Szlovénkára kihelyezett hivatalnokok ebben az időszakban hozták maguk után családjukat. Kerestei foglalkozást 1921-ben 35.095, 1930-ban 49.044 cseh főzött, vagyis a szaporulat 40 százalékos. 1930-ban a szlovénközi csehek számának a fele közhivatalban volt és pedig a posta, a vasút összesen 21.828 csehet alkalmazott, ami 16 százalékkal több, mint 1921-ben. Ha tehát a közhivatalokban alkalmazott csehek száma is elég nagy növekedést mutat, ezzel szemben a hivatalok elszlovákosítása is nagy haladást mutat. 21 ezer cseh hivatalnok mellett ugyanis már 54.555 szlovák hivatalnok is volt, vagyis 38 százalékkal több, mint 1921-ben. Ezzel szemben a magyar hivatalnokok száma az említett foglalkozási ágakban egy harmaddal, 9868-ra esett vissza, a németeké 11 százalékkal 4183-ra, a zsidóké 6 százalékkal 2017-re s a külföldieké 21 százalékkal 2089-re emelkedett.

— **Abesszínia térképe kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván. Ár 10 K.**

— **Hogyan halnak az emberek Szlovénkán** főcím s „A történelmi országokban a gazdagok betegségekben — Szlovénkán rossz elemzés folytán” alcím alatt a Slov. Denik ezt a statisztikát közli: Szlovénkán évente mintegy 50 ezer ember hal meg. Ebből egy negyed aggkori végegyengülésben halt meg. 17,5 százalékkal tüdőgyulladás következtében, veleszületett gyengeesség miatt 14,3 százalékkal, szivbajok folytán 11,6, tuberkulózis miatt 15,2, ideg-bajban 9,7 s öngyilkosság folytán 1,5 százalék halt meg. Csehszlovákiában feltűnő a szivbaj következtében beállott halálos esetek növekedése, ami 20,9 százalékkal tett ki. Rák-betegség miatt 14,4 százalékkal halt meg. Morvaországban ugyancsak növekedik a szivbaj okozta halálosok száma. A szivbaj és a rákbetegség okozója tulnyomó részben a jölet. Szlovénkán e betegségekben aránylag kevesen halnak meg. Figyelemre méltó a különbség a szlovénközi és történelmi országbeli öngyilkosságok száma között is.

— **A Magyar Család, Csehszlovákia városi és falusi családjainak immár egy esztendőtti jubiliáló folyóiratának szeptemberi száma szines és gazdag tartalommal meg jelent meg.** Sziklay László folytatja „Pista” c. pompás kis regényét, Marek Antal Kettlen egy ablaknál címmel írt kedves, hangulatos novellát. Novellával szerepel még a népdalgyűjtő Manga János. Szalatnai Rezső a vidéki szinpadokról és a magyar szinjátszás fölteleiről ír nagyobb cikket, Bátori Emil Pillanatfelvételei szines kaleidoszkóp gyánat jellemmeznek emberalakokat, a Mgunok között rovetában pedig a magyar egyességéről talál társadalmi cikket az olvasó. Gazdag kulturkronikájában beszámol az érekuvári könyvtárs tanfolyam munkásságáról, a lévi gyönyösbokrétáról, a Masaryk-akadémia körül lefolyt eseményekről stb. Versekkel Kossányi József, ifj. Bolyky János, Sipos Győző és Virsik Mária szerepelnek. A könyv- és lapzseme sok érdekes, új könyvvel s a jelentős magyar folyóiratokkal foglalkozik. Nehéz és érdekes keresztirejtvény egészíti ki a jól sikerült számot, amelyben a lap novellapályázatát is hirdet. A Magyar Családot Farkas István ismert író szerkeszti, munkatársai Darkó István és Sziklay Ferenc. Magyaror-

szági főmunkatársa Marek Antal. Érdeklődőknek készséggel küld mutatószámot a kiadóhivatal: Ipolyai — Sály, Újváros 1. A lap egyéves fennállása alatt is jelentős kulturműsszót töltött be, és egyre fokozódó népszerűsége igéret arra nézve, hogy eredeti hivatását be tudja tölteni:

— **Ma van a Juventus Clubhás avató ünnepélye.** Egész napos sportprogram, jubileumi versenyek. Déléltől 11 órakor nyilvános diszközgyűlés, este 8 órai kezdettel sportbemutató, utána zene és tánc. Beleptidij 3 K. A belépőjegyek egész napra érvényesek.

— **Míntha a régl, dalás idők regése pergetné hurjait s énekelne hősi énekeket, úgy tünik fel az olvasónak, amikor Dienes Adorján „Régeli romok” című gyönyörű művét lapozgatja.** Megelevenedik s mult, mohos sirjukból felkelnek a hősök s szellemük körülbebi a vándort, aki ősi lakhelyük romjai között kutat. Husztól Dvényig valamennyi vár romjainak hői regéit, elmeséli a nagykövesdi vár tövében lobogó leiki tüzeket gyújtogat nemes regés. A 88 vár leírása között ott találjuk Léva, Bars, Sásók várakat is. 512 oldalas, gyönyörű könyv a „Régeli Romok”. Nyugodtan mondhatjuk, hogy Szlovénkán még nem jelent meg ilyen remek munka. Ékessége lesz minden könyvtárnak, lelkesítő, nemesítő olvasmánya minden magyar embernek. A mű ára 40 korona, Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.

— **Borzalmas módon vetett véget életének Duchony Ferenc szőgyéni cipész.** Duchony a háboruban idegoktot kapott s ettől az időtől kezdve állandóan szenvedett idegja miatt. A hatvanéves ember mind-egyre túrhettelenebnek találta életét s buskomor lett. Újabbban mindig gyakrabban panaszkodott, hogy nem bírja a szenvedéseket, véget vet életének. Felhasználva azt az időt, amikor felesége távol volt otthonuktól, fenyegetését Duchony Ferenc be is váltotta, öngyilkos lett s ehhez igen borzalmas módot választott. Egy éleire fent könyhakást vett elő, hegyét meztelen hasának irányította balkezével, a jobb kezével pedig egy kalapáccsal verte hasába az éles kést. Így vágta fel a beleit. Volt még benne annyi életerő, hogy a kést kihuzta a hasfalból, a torkának irányította s a nyakát is hasonló módon, késsel s kalapáccsal metszette föl. Mire felesége hazaérkezett, teljes vértócsában fektet s csak annyit bírt mondani, hogy nem bírta tovább az idegfájdalmakat. Azonnal a komáromi kórházba vitték, de a nagy vérvesztéses folytán kisenvedett.

— **A vonat elé vetette magát.** A Léva felől Párkányba robogó személyvonat elé közvetlen a kéméndi vasutállomás előtt egy férfi ugrott. A kerekék több darabra szakították a szerencsétlen ember testét. A nála talált bucsulevelekből kiderült, hogy öngyilkosság történt. Jávorka István 22 éves kéméndi legény, tettét mint írja, életunságból követte el.

— **Életmentő gondolat.** Vasárnap déleltől könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a gényei vasuti átjárónál. Dánes Zoltán uradalmi erdőtanácsos autójával az átjáró táján haladt és az előtte haladó szekerek elzárta a terep szabad átkintését, így nem vette észre, hogy a lévai pályaudvarról kirobogott a Párkány felé haladó motorosvonat, amely az átjárónál az autó elejét elkapta és összezúzta. A tanácsosnak szerencsére nem történt semmi baja. Ezt azonban egy gondolatnak köszönhetette. Menetközben arra gondolt, hogy a kését elhagyta, lelassította a sebességet és a zsebbe nyult, hogy megnézze meg van-e a kése. Ez a művelst pár pillanatnyi késedelmet jelentett, hogyha ez a lassítás nem történik meg, Dánes kocsiját a motoros darákban éri és az összedűltözének feltétlenül tragikus kimenetele lett volna. A gényei átjárónál pár év előtt takarékosági rendszabályból eltávolították a sorompót, noha az átjárónál óráz van. Ásóta ez nem az első szerencsétlenség, amely ezen a helyen történt.

Fűszerkereskedők értekezlete.
Folyó hó 24 én, kedden este, fél 9 órakor a Kaszinóban levő helyiségben a helybeli fűszer és vegyeskereskedők értekezletét tartanak, melyre ezúton is az ügy fontosságára való tekintettel meghívjuk az érdekelteket. A nem tagokat is kérjük, szíveskedjenek megjelenni. A Kereskedelmi Csarnok Vezetősége.

A lévai sporthalászosok egylete a napokban tartotta alakuló gyűlését. Az új egyesület tisztikarát így alakították meg: Elnökké Bolczak István hittanárt választották, alelnökké Dvoran János állomáslőnököt, dr. Nagy Béla és Boros Béla, titkárként Kopp Károly adófelügyelőt, pénztáros Seemann József ny. érdecs. Választmány: Antal Gyula, Kalina József, Fekete István (Nagykoszmály), Löwinger Mózes. Póttagok: Engel Pál, dr. Kersák János, Cepek János, Baroska János. Ellenőrök: Maternó Gyula, Eckert Béla.

Tűzeset. Csütörtökön este hét óra tájban Wertheimer Izidor lévai fátelépén a fűrészelő mellett tűz ütött ki, amit az éjjeli őri idejében felfedezett. Ez volt a szerencse, mert így a tüzet kibontakozása előtt sikerült elfojtani.

Kiutasítottak egy magyar állampolgárt. Pomothy János soffőr, lévai születésű magyar állampolgár a napokban látogatába érkezett Lévára. A hatóság Pomothyt kiutasította, noha utlevele és vízumja volt. Pomothyt — értesülésünk szerint — már régebben kiutasították a köztársaság területéről, amit a budapesti csehszlovák követségen nem tartottak nyilván, azért kapta meg most a beutazási engedélyt tévedésből, a helyi hatóság pedig a régi kiutasítás szerint intézkedett.

Összetűzköttek a tolató mozdonyok. Szerdán este nyolc óra tájban a lévai pályaudvaron két tehervonat tolató mozdony ütközött. Az egyik mozdony és több kocsi kiugrott a sínpárról s a mozdony a talpfákon még mintegy 30—40 métert haladt. A mozdony megrogálásán kívül más baj nem történt.

Öngyilkosság. Alsófegyverken Harangozó Derső 33 éves gazdálkodót a nyári konyhában egy kőbőgőre felakasztva, holtan lelték f. hó 14-én délután. A fiatal, nős férfi életuntságának okát cseládi békétlenséggel magyarázzák.

Az Apolló mozgóban ma d. u. 2—4 órakor a milliók forgatagában, nagy csapészdramá. Este utóljára Égi titánok, korunk legnagyobb repülőfilmje! Soha nem látott repülőbravurok teszik érdekessé ezt a nagyzerű filmet, amely telve van remek lírai és drámai mozzanatokkal. A főszerepekben Clark Gable, Wallace Beery és Conrad Nagel utólrhetetlen teljesítményeikkel. Hétfén és kedden az ördög karmaiban, tengerész dráma Nagy Katóval, szerdán és csütörtökön Maupassant novella nyomán Kis helyőrségben, rendkívül szórakoztató filmet pergetik.

Kötelesség és szerelem a címe az Orientben futó izgalmas bűnügyi drámának, G Fröhlich művészi játékával. Partneri Sybille Schmitz, Marianne Hoppe és Harald Paalser szintén elsőrangú alakítás nyújtanak. Nagy sikert fog aratni „Az elvesztett örjárt” idegen légiós film, melynek megrázó jelenetei lenyűgözők. A „Csendes éj”, szent éj” népszerű karácsonyi dal keletkezésének történetét viszi a vászonra „A halhatatlan dal” című drámai erűj hangosfilm, melyet mindenütt nagy sikerrel mutatnak be. Előkészületben: „Pétervári éjszák” orosz nagyfilm!

DIENES ADORJÁN :

A regelő romok

című 509 oldalas munka, a szlovenszoki várak pompás leírását foglalja magában.

Ára kötvé Ké 40.

Kapható: Nyitrai és Társánál, Léván.

Haskötők, sérvkötők, gummiharisnyák, szemüvegek és fotócékek. Illatszerek és háztartási dolgok. Gazdasági és ipari vegyszerek. Sportcékek. Kosmetikai szaktanácsos igazgató. Szlovenszók legnagyobb raktára PICK ENDRE drogeria.

Sbor gyári lerakata szept. 24-161 okt. 1-ig 10% árengedmény mindenkinek, aki egy ruhát és felöltőt vesz.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Bakos Lajos és Guba Anna fia János Lajos József — Bánky József és Vass Teréz fia István József — Kosan Lajos és Turzi Mária halv. szül. fia — Iván Lajos és Nováki Erzsébet fia Lajos — Kökles István és Foltán Mária fia Zoltán.

Halálozások. Özv. Varl Antalné szül. Szelezky Teréz 64 éves — Hric Mária 15 éves — Buklovics Margit 15 hónapos.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik egyetlen 23 éves leányom temetésén megjelenésükkkel mélységes szívifájdalmamat enyhítették, ezúton fogadják színté hálás köszönetemet.

özv. Kulcsár Jánosné, Nagykalna.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

LTE—Párkányi TE 1:0 (0:0) bíró: Ruzsicska Ersekujvár. Az LTE a következő összeállításban állt fel a Párkányban lejátszott bajnokiban: Dubetz — Ujváry, Martinovics — Mészáros, Vizi, Ocsák — Krámer, Nemeth, Lóczy, Nemcsok, Danis. Az LTE gyengébben szerepelt mint az elmúlt hetekben, de a győzelem és vele a két pontot, erős küzdelem után sikerült beharcolnia. Az első félidőben kezdődnek már a durvaságok és a bíró a 35-ik percben Ocsákokt és a párkányi jobbszélőt kiállítja. Ocsák helyét Danis foglalja el a feldzetsorban. A második félidőben a mérkőzés jobban eldurvul, a bíró teljesen kigengedi kezéből a mérkőzést. A 25-ik percben Lóczy megszerzi a győzelem jelentő gólt. A 35-ik percben a bíró Martinovicsot ok nélkül kiállítja és az LTE most már 9 emberrel a védekezésre szorul. Az LTE-nél csupán Nemeth, Martinovics, Mészáros és Dubetz feleltek meg. Ha a bíró erősebben kezében tartja a mérkőzést és kiállításoknál nem hendykeppeli meg a csapatokat, akkor az LTE nagyobb gólaránnyal győzhetett volna.

Ma d. u. 4 órakor Lévai barátságos mérkőzést játszik az LTE a Szélini Sport Club csapatával. Az LTE nagyobb gólarányú győzelmé valószínűnek látszik.

Ma d. u. Csehszlovákia—Magyarország válogatott mérkőzése van Budapesten az Európa kupát. Szalay a Szenci TK volt játékosa október 1-ével játékgölosült az LTE-nél.

S. K. Levice ma játsza a zsupa III-ik osztályában Verebelyen az első bajnoki mérkőzést. Sorolása a következő: szept. 29. S. K. Komárom ellen Komáromban, ok. 6. Slovan ellen Komjátton, ok. 13. Nové Zámky ellen Léván és ok. 20. Slovan ellen Nyitra.

Déli kerület bajnokságának állása:

1. Šala	3	2	1	—	8	3	5
2. LTE	2	2	—	—	6	3	4
3. Tardosked	2	2	—	—	7	4	4
4. Ipolyág	2	1	—	1	4	4	2
5. Zseliz	3	1	—	2	6	8	2
6. Galánta	4	—	1	3	8	14	1
7. Párkány	2	—	—	2	—	3	—
8. Diószeg	—	—	—	—	—	—	—

A Léva város bajnokságáért folyó teniszverseny további eredményei: Ferfi egyes: Dr. Czinte—Vas 6:2, 6:3. Dr. Czinte—Esősi 6:1, 6:0. Dr. Czinte—Feldmár 7:5, 2:6, 6:3. Márkus—Trebichs 11:9, 6:8, 6:3. Schwitzer—Borcsányi 6:1, 6:2. Schwitzer—Márkus 6:2, 4:6, 6:0. Blaskovich—Schwitzer 4:6, 6:1, 8:6. Dr. Czinte—Blaskovich 6:2, 1:6, 6:3. Női egyes: Szilassy—Boleman 6:1, 6:2. Schwarzer—Blumenfeld 6:1, 6:3. Szilassy—Tóth 6:0, 6:1. Ferfi páros: Blaskovich, Czinte—Gyapay, Borcsányi 6:1, 6:2. Turay, Schwitzer—Trebichs, Balog 6:3, 6:4. Turay, Schwitzer—Menotti, Esősi 6:1, 6:1. Turay, Schwitzer—Márkus, Nyáry 7:5, 6:0. Blaskovich, dr. Czinte—Feldmár Kádár 7:5, 6:4. Turay, Schwitzer—Blaskovich, dr. Czinte 6:4, 6:3. Vegyes páros: Schwitzer, Tóth—Menotti, Boleman 6:2, 6:3. Schwitzer, Tóth—Esősi Freier 6:2, 4:6, 6:4. Czinte, Szilassy—Kádár, Maloyer 6:0, 6:3. Feldmár, Blumenfeld—Balog, Pegl 6:2, 6:3. Czinte, Szilassy—Schwitzer, Tóth 6:3, 6:4. Eddig tehát befejezést nyert a férfi egyes és a férfi páros szám. Léva város bajnoka 1935. évben dr. Czinte Károly lett, aki a döntőben Blaskovichot 6:2, 1:6, 6:3 verte. II. Blaskovich. III. Schwitzer és Feldmár. A férfi páros játékban Schwitzer—Turay lett az 1935. évi bajnok. II. Blaskovich—dr. Czinte pár. III. Feldmár—Kádár és Márkus—Nyáry pár. A női egyes és a vegyes páros számok ezen a héten fognak befejeződni.

A „Bars” rádió műsora

Vasárnap, szeptember 22.

BRATISLAVA. 17.55 „Nyomozás” hangjáték, 22.35 Hírek.

BUDAPEST. 9.15 Hírek, 10 Ref. Intenzistélet. 11 R. k. mise. 12.30 Operaházi zsk. 13.45 Gramofon. 14.45 Egészségügyi előadás. 15 Földművelésügyi előadás. 15.50 Losonci szalonk. 17 A magyar—csehszlovák válogatott futballmérkőzés közvetítése. 18 Zongorahang. 18.30 Rádiótárgysorsjáték húzása. 1935 Lakatos Árpád tárogtózik. 20 Elbeszélés. 20.30 Bpesti Hangv. Zenekar. 22.30 Mándits jazz-zk. 23.15 Farkas cigzk.

PRAHA. 17.45 Gramofon. 20.30 Kabaré. 21.15 Rádiózk. 22.35 Gramofon. 12.45 Jazz.

WIEN. 11 Hangv. 12.30 Zene. 15.40 Vonós-négyes. 17.55 Heuriger. 20.20 Vigjáték-előadás. 23.05 Faltt-négyes. 24 Cigányzene Budapestről.

Hétfő, szeptember 23.

BRATISLAVA. 10.10, 13.40 Hírek. 17.50 „A modern pedagógia műhelyéből” előadás. 22.30 Hírek.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.40 Énekhang. 16.10 Előadás. 16 Munkasfélóra. 16.30 Gramofon. 18 Rádiótárgysorsjáték húzása. 19 Hegedűjáték. 19.40 Előadás. 20.10 Csóka Béla magyar nótákat énekel. 21.45 Bertha szalonk. 23 Guttenberg jazz-zk.

PRAHA. 16.30 Szalonk. 17.50, 19 Gramofon. 20.40 Vonós-négyes. 22.30 Gramofon.

WIEN. 11.30, 12.20, 14 Gramofon. 16.05 Hangv. 17.30 Filmzene. 20.15 Hangv. 21.50, 23.10 Rádiózk.

Kedd, szeptember 24.

BRATISLAVA. 8.30 Iskolarádió. 10.10, 13.45 Hírek. 17.50 „A szlovenszókoi magyar falu és a könyv” előadás. 18 Zongorahang. 22.30 Hírek.

BUDAPEST. 12.05 Honvéd-zk. 13.40 Zongorahang. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 17 Előadás. 17.30 Weidinger szalonk. 18 Rádiótárgysorsjáték húzása. 19.05 Balogh cigzk. 19.45 Előadás. 20.30 Bellini emlékhang. 22.10 Operettársulatok. 23.15 Reisz—Angyal jazz-zk.

PRAHA. 15 Rádiózk. 16.30 Jazz. 17.40, 19 Gramofon. 19.30 Operaelőadás. 22.30 Gramofon.

WIEN. 12 Zene. 14, 16.05 Gramofon. 17.20 Hangv. 20.10 Tarka zenészet. 22.10 Mildner-négyes. 23.10 Osztrák népzene. 24 Táncczene.

Szerda, szeptember 25.

BRATISLAVA. 10.10, 13.45 Hírek. 18.25 Sport-szemle. 22.30 Hírek.

BUDAPEST. 12.05 Müller cigzk. 13.30 Hangv. 16.10 Előadás. 17 Felolvasás. 17.30 Gordonkahang. 18 Rádiótárgysorsjáték húzása. 19.05 Sávai népdalok. 19.40 Tókes Anna és Rajnai Gábor előad-estje. 20.30 Zongorahang. 21.30 Bertha szalonk. 23 Sárközi cigzk.

PRAHA. 17.55, 19.10 Gramofon. 21.25 Rádiózk.

WIEN. 12 Zene. 14, 16.05, 17.20 Gramofon. 19.30 Deutscher zsk. 20.20 Szimfonikusok. 22.10 Rádiózk. 23.45 Jazz.

Csütörtök, szeptember 26.

BRATISLAVA. 10.10, 13.45 Hírek. 17.50 Női negyedóra. 18 Hegedűjáték. 18.20 „Az író és a szó viszonya” előadás. 22.30 Hírek.

BUDAPEST. 12.05 Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem jubilárius kiállításának ismertetése. 13 Szimfonikus zsk. 16.10 Elbeszélés. 17 Földművelésügyi előadás. 17.35 Fuvolahang. 18 Rádiótárgysorsjáték húzása. 19.05 Gramofon. 19.25 Operaház diszeloadásának jazz. Közben külügyi negyedóra. 23.10 Kertész jazz-zk.

PRAHA. 16 Fuvósötös. 15.25 Gramofon. 19.25 Citeranegy. 19.40 Fuvós-zk. 21.35 Gramofon.

WIEN. 13, 14, 16.05 Gramofon. 17.10 Dalok. 19.30 Rádiózk. 22.10 Tautenhayn-négyes. 23.05 Zene.

Péntek, szeptember 27.

BRATISLAVA. 10.10, 13.45 Hírek. 18 Felolvasás. 18.20 Régi szláv rege a pozsonyi várkissasszonyról. 21.30 Hírek.

BUDAPEST. 12.25 Postázk. 16.10 Előadás. 17 Csóci cigzk. 17.50 Gramofon. 18.15 Rádiótárgysorsjáték húzása. 19.20 Énekhang. 20 Előadás a studióban „Külön nótá” szimf. 3 felv. 22.10 Angolnyelvű közv. Bpestől. 23 Sárzy cigzk.

PRAHA. 16.30 Fok-zk. 17.40 Gramofon. 21.40 Vonós-négyes. 22.30 Gramofon.

WIEN. 12 Zene. 14 Gramofon. 15.20 Zongorahang. 17.30 Orgonahang. 19.30 Operaelőadás. 22.20 Zongorahang. 23.15 Kumarazene.

Szombat, szeptember 28.

BRATISLAVA. 10.10, 13.40 Hírek. 17.55 „Szent Vencel emlékezete” előadás 18.10 Hangv. 22.30 Hírek

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.40 Hegedűjáték. 16.10 Előadás. 17 Felolvasás. 17.25 Gitár-és énekkettős. 18 Rádiótárgysorsjáték húzása. 19 Toll cigzk. 20.10 Nemzeti Színház diszeloadás „Missä Solemnis” liturgikus dráma. 22.35 Bpesti Hangv. Zenekar.

PRAHA. 14.15, 17.45, 19 Gramofon. 20.50 Cseh népdalok.

WIEN. 12, 14 Gramofon. 16.40 Jazz. 19.10 Áriák. 19.45 Operettelőadás. 22.10 Zongorahang.

"VOLTA"

Ing. CSORBA
LEVICE
ELEKTRO—RADIO

Műszaki Iroda, kereskedés; villamos szerelési vállalat

Átszerelések végzése váltóáramra
Villamos háztartási készülékek, motorok
Fényfördőlámpák testápoláshoz bérbé
Weekend-radio-készülékek a Ké 210—

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levice, jelentése

	szept. 14-én	szept. 12-én
100 pengő	— 490.—	490.—
100 osztrák schilling	— 464.—	461,50
1 angol font	— 121,75	122.—
1 amerikai dollár	— 24.—	24,40
100 svájci frank	— 789,50	790.—
100 francia frank	— 169,50	169,50
100 líra	— 178.—	165.—
100 német márka	— 718.—	760.—
100 dinár	— 58.—	58,25
100 lei	— 14,20	14,10

Gyermekbunda fehér muffal olcsón eladó. Szentharomság-tér 2.

Kétszobás, négyszobás lakások azonnali eladásra, nál és háromszobás lakás mellékhelyiségekkel nov. 1-től kiadó, mind a három lakás a belvárosban. Cím a kiadóban.

Két szoba kiadó Pályaudvar-sor 4. 960

Tanuló felvétetik BLAU divatruházba azonnali belépésre. 964

Kiadó 3 szoba, konyha és spejzből álló lakás közvetlen az állomás mellett Novy rád 11. szám. Érdeklődni KOTRI VERONIKÁNÁL Híroikén. 972

Különbejaratu butorozott szoba azonnali kiadó. Béka u. 29.

Kovácsszerszám jutányos áron eladó. Cím a kiadóban. 981

Eladó egy fehér ágy, szekrény, éjjeli-szekrény, divány, lámpák. Cím a kiadóban. 982

Üzlethelyiség és két lakás azonnali kiadó. Szepessai utca 13. sz. alatt. Bővebbet a háztulajdonosnál, KISZELY GEZÁNÁL. 983

Butorozott szoba kiadó. Schoeffer utca 22. szám 984

Utazónőt női szakmában felveszek. Cím a kiadóban. 985

Butorozott szoba, konyhával kiadó. Kersék utca 23. 986

Tanuló felvétetik LAUFER BÉLA szobafestőnél, Levice. 987

Egy nagy ház eladó a Dohányos utca 5. számú ház eladó. Bővebbet KASZANICZKYÉKNÁL. 991

Felső-Kakában egy magyar hold szőlőtulaj eladó, hajlokkal. Cím a kiadóban. 989

Komensky utca 5. számú ház eladó. Bővebbet KASZANICZKYÉKNÁL. 991

Deákokat vagy deákányokat teljes ellátásra elfogad. BREZNAVAYÉ, Szepessai utca 12. szám. 993

Koháry utca 14. szám alatt 2 szobás lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. 994

Pályaudvar-sor 6 sz. ház eladó. Bővebbet XI. utca 13. szám. 997

Szabósegéd vásári, azonnali felvétetik, Bottka u. 9. 973

1 utcai üres szoba, különbejárattal kiadó. Zugó utca 9. 998

Emeleti és földszinti lakások belvárosban kiadók. Boros pince Bati uton eladó. Cím a kiadóban. 999

Dösendorfi pianinó, betegtolóköcsi, Bihary képek eladók. Dr. FELDMANN. 1000

Két utcai szoba kiadó okt. 1-től. Honvéd utca 26. sz. 1001

Ház modern, két szobás, nagy komforttal eladó. Kasznárság mellett. Érdeklődés Jókai utca 31. alatt. 1002

Üzlethelyiség Munk házban, főútvonalon, azonnali kiadó. Dr. MUNK ügyvédnél. 1003

Téli szőlőre előjegyzéseket elfogad, kb. október 10-ig. GYURSEK ANDRÁS kisközműügyi szőlőtermelő. Fehér, piros csaszla kg-ként 3.20 franko posta Kálna. 1004

Kiadó ház, október 1-től. 3 szoba, konyha, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel, kerttel, Honvéd utcában. Felvilágosítás Tolstoj u. 17. Ugyanott egy új rádió eladó. 1005

Háztelek a város központjához igen közeli élénk utcában, négyzetötenként Ké 70-ért eladó. Jókai utca 21. 1006

Szőlő közeli fekvésű, hajlékkal, idei szőlőterméssel együtt, olcsón eladó. Bővebb felvilágosítás Jókai utca 21. 1007

Butorok, háioszobák 1500 koronától, előszoba szekrények stb. olcsó áron CSAKÁNYI SÁNDOR asztalosnál, Vágóhid utca 15. 1010

Kiadó lakás november 1 től, Barsi u. 10 szám. 1011

Levan a Frommer-féle házban egy nagyobb portális ÜZLETHELYISÉG azonnali kiadó. Felvilágosítás BISCHITZ LÁSZÓNÁL, Honvéd utca 20. 1012

Kalaptűző ügyes és egy tanulóleány felvétetik az AURORA kalapszalomban. 1013

Nagy András

gőzmalma Nagysálló-Tekovské Šarluchy. Fióküzletek és lisztszeretelepek: Levice, Mártonfi utca 1. (Józsefcsék féle ház) Bese, Csúz, Udvard. Csere-eladás nagyban és kicsinyben. Kérem a b. közönség szives pártfogását.

ÉRTESETÉS!

Értesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

TORNAISKOLÁMAT

Hurbanová utca 18. alatt

ismét megnyitottam. — Tanítási csoport és külön órák, orthopéd, testformáló gymnastika. Dolgozó nőknek esti kurzus. Beteg gyermekeknek speciális orvos által előírt gyakorlatok. Asszonyoknak fogókúra

GRÜNWARD EDITH dipl. tornatanárnő.

Ujság

budapesti napilap
vasárnapi száma
szenzációs!

Részletes beszámoló a világpolitika helyzetéről, bőséges szépirodalmi rész

Képes Ujság

mélynyomású folyóiratmelléklet a 300 éves budapesti egyetem képes történetével és számos aktuális képpel a világ minden részéből.

Kapható minden ujságárusnál!

APOLLO

HANGOS MOZGÓ

Szeptember 22-én, vasárnap délután 2 és 4 órakor népelőadás! A csempezéket életéből vett szenzációs nagy film!

A milliók forgatagában

Főszereplők: BRIGITTA HELM, Paul WEGENER, Oito Wallburg és Paul Westemeier. Délutáni naphelyárak!

Szeptember 22-én, vasárnap este 5 és 9 órakor a maiföldök legnagyobb repülő filma, melyet az amerikai légitámaszpontok haditengerészet közreműködésével készítettek el.

ÉGI TITÁNOK

Főszerepekben: Clark Gable, Wallace Beery, Conrad Nagel, Dorothy Jordan. - A film tárgya gazdag drámai és érzelmi epizódokban, valamint modern repülő bravurokban. Vigyázz! Rendes helyárak!

Szeptember 23-án és 24-én, hétfőn és kedden este 9 órakor megrendítő dráma a tengerészéletek életéből.

Az ördög karmaiban

Főszerepekben: NAGY KATÓ, Brigitta Horney, P. Dahl, K. Hellmer. Eredeti, festői felvételek, a bensülők élete és szokásai. Rendes helyárak!

Szeptember 25 és 26-án, szerdán és csütörtökön este 9 órakor feledhetetlen film Guy de Maupassant világhírű „Ordonance” című elbeszélése nyomán.

Kis helyőrségben

Lebilincselő tárgyú film, mely dramatikus tartalmával mindenkit megindít. Főszerepekben: MARCELL CHANTAL és J. WORMS FERNANDEL. Meglepő előjáték: „Becs bór mellett” vig élet, jó kedv. — Hangos híradó! Rendes helyárak!

Szept. 28, 29-én, szombatot és vasárnap SZÖKE SZAKÁLL legjobb és legsikerültebb filme

Helyet az öregeknek

Ebben a sikerült filmben Bársony Rózi, Verebes Ernő, Halmai Tibor, Erdélyi Mici, Dénes György a partnerei. Káprázató táncszámok, elsőrangú dalmaszene. - Ha jól akar szórakozni nézze meg.

Győződjön meg Ön is

drogéria olcsó áraitól

LÉVA, SZEPESSY UTCA

Ph. Mr. PREISICH

(Schoeller malommal szemben.)

BARBARA GOULD

és

LALAGHÉ DEPOT

NAGY VÁLASZTÉK
FOTOCIKKEKBEN!**AGÁRDY**

temetkezési vállalata.

I. és II. osztályú temetéseket, hullaszállítását és exhumálást a legpontosabban és legjutányosabban vállal és végez. Kérem a nagyérdemű közönség pártfogását és bizalmát

Levice—Léva, Szepessy utca 10. szám.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy hosszabb külföldi gyakorlat után Léván telepedtem le és a

SZÜGYI-fele FÜZŐSZALONT

átvettem. Ezután is kérem szíves bizalmukat és támogatásukat. Tisztelettel

WEINBERGER MARGIT

Levice—Léva, Városház-köz 2. szám

VIGYÁZAT!

Bortermelők, szőlősgazdák

boroshordó700 darab hordó
készben raktáron

szükségletüket Csányi Andor kádármesternél szerezzék be, ahol a legnagyobb szakértelemmel készült boroshordók kaphatók. Első osztályú hegyi tölgyfából készült gözzel, borseprővel, vízzel forrózott. Készen raktáron 10 literől 1000 literig. — Minden hordó rögtön töltésre elkészítve. Vásárlásnál hordókezelési utasítás. Használt boroshordók is kaphatók. Javitás és eldohosodott, elbűdösödött hordók tisztítását a legnagyobb szakértelemmel vállalom. Javitás háztól szállítva és visszaszállítva. Kérem a közönség szíves pártfogását a saját érdekében. Mindég jó és tiszta hordója lesz annak, aki nálam vásárol! Kész szolgálattal

CSÁNYI ANDOR

Olcsó árak. kádármester, ezelőtt Botka utca 17. Léva, most Kálnai utca 2. szám. Deutsch szállító házban.

Építőtelkek

AZ UJMAJOR és a do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE**Kályhák! Kályhák!**

ELVALLALOM: Cserékályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Uj cserékályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

NŐI KALAPOK

legnagyobb választékát találja meg

AURÓRA

kalapszalokban.

Léva, Köztársaság-tér I. em. jobbra.

OLCSÓ ÁRAK!**Üzletmegnyitás!**

Tisztelettel értesitem Léva város és környéke vásárló közönségét, hogy Léván, Szepessy u. 12. szám alatt

CSEMEGE

üzletet nyitottam. Tartok: cukorkát, cukrászsüteményt, gyümölcsöt, tejárogatot, naponta friss uradalmi tejet és az összes tejtermékeket, valamint ezen üzlethez tartozó összes cikkeket. Kérve becses pártfogásukat, maradtam teljes tisztelettel:

BREZNAYNÉ.

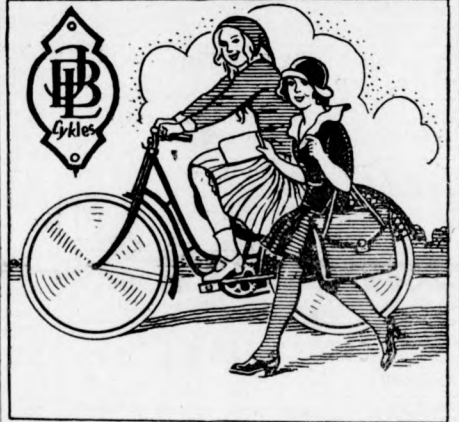
Ha megbízható kerékpárt akar, vásároljon csakis szaküzletben!

Varrógépek, gramofonok és lemezek nagy választékban!

Halászláti és vadászati cikkek!

Baroska J.mechanikus és puskaműves
Levice

Telefon szám: 130.

„JAWA” motorkerékpárok!**Az új 220 Voltos villamos áram**

bekapcsolása a legjobb alkalom elsőrendű, modern hálózati TELEFUNKEN, SCHAUB, TUNGSRAM stb.

RADIO KÉSZÜLÉKEK

vásárlására és a régi telepes készülékek kicserélésére!!! Az egyenáramú készüléket garantáltan kifogástalanul működő egyenirányító hozzákapcsolásával továbbra is használhatóvá tesszük. Egyenáramú anódpótlókat cseréljük váltóáramúra! — Villamos vasalók, főzőedények és egyéb villamos fűtőtesteket átcsereéljük. — 220 voltos izzólámpák. — Forduljon bizalommal a legrégebb radio szaküzlethez

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

fűszer és vasáruházához

LÉVÁN.

1881. Alapított 1881.

Nagy raktár műszaki, elektrotechnikai, fényképezési és sportcikkekből, gramofonokból és gr. lemezekből. Lakásába barátságos meleget varázsol, főzésznel rendkívül takarékos a „Brucior” petróleumgáz takaréktűzhely!

**AZ
ORIENT
MOZGÓ
MŰSORAI**

MA, délután 2 és 4 órák néphelyárak!!

**REPÜLŐ
ördögök**Izgalmas repülő dráma Főszerepekben: Bruce Cabot és R. Bellamy.
E L O J Á T É K ! !Ma este 7,6 és 9 órák
Gustav Fröhlich
bünyűi nagyfilmje:
**Kötelesség
és szerelem**Partnerei: Sybille Schmitz
Marianne Hoppe, H. Paulsen, P. D. C., világhíradó
JEGYELÖVÉTEL!IX. 23.-24.-25. Hétfőtől
szerdái 9-kor. Vas-
idegztetük itt a leg-
izgalmasabb háborús
film az idegenlétből
**Az elveszett
örjárat**
Viktor Me LENGLEN
BORISS KARLOFF.
Pótműsor: trükkfilmekIX. 26-27, 9, 28, 29, 30, 31.
csütörtöktől—szombatig,
Ifjuságnak is alkalmas!
**A halhatatlan
dal**
Hans Richter, Anny Hartmann. A Csendes éjszente
éj népszerű dal története
filmen. Pótműsor: „Silly
Simfónia” színes film!Szept. 28-án, Szombaton
délután 2 és 4 órák néphelyárak
2 világ fia
Eszkímó dráma
FRANCIS LEDERER
ELISA LANDI